Canon de rugăciune către Sfinţii douăzeci de mii de mucenici din Nicomidia

(s.v. 28 decembrie / s.n. 10 ianuarie)

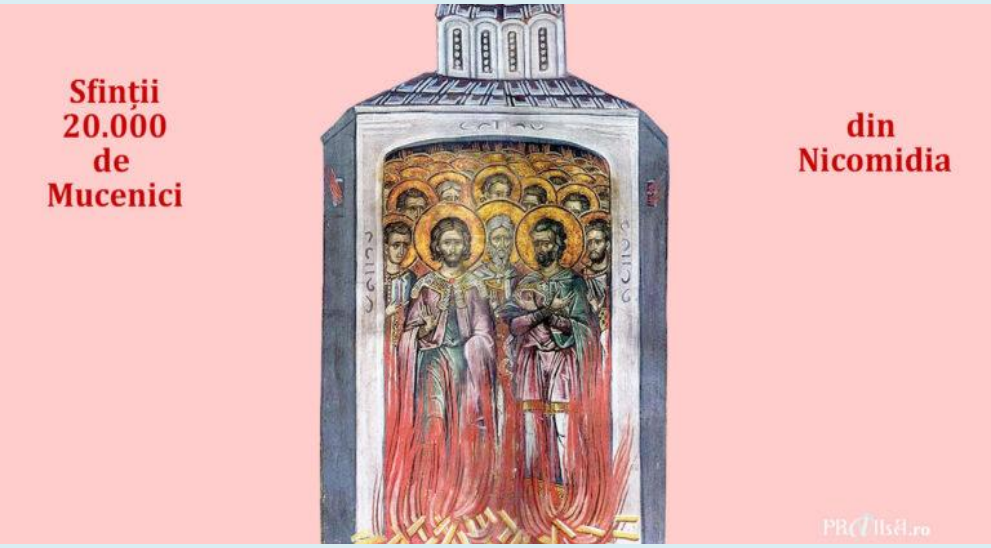

Materiale despre Sfinţii douăzeci de mii de mucenici din Nicomidia:

https://independent.academia.edu/emystea/Sf.%2020.000%20de%20mucenici%20(28%20dec)

https://archive.org/details/@steaemy?query=Sfin%C5%A3ii+20.000+de+mucenici+

https://www.slideshare.net/steaemy1/search_my_uploads?type=&new=&q=Sfin%C5%A3ii+dou%C4%83zeci+de+mii+de+mucenici

***

Sfinţii douăzeci de mii de mucenici din Nicomidia (s.v. 28 decembrie / s.n. 10 ianuarie):

https://www.academia.edu/44792405/Sfin%C5%A3ii_dou%C4%83zeci_de_mii_de_mucenici_din_Nicomidia_28_decembrie_

https://archive.org/details/sf.-20.000-din-nicomidia

https://www.slideshare.net/steaemy1/sf-20000-din-nicomidia

&&&

Troparul Sfinţilor 20.000 de mucenici din Nicomidia, glasul al 2-lea: Purtătorilor de biruinţă ai Domnului, fericit este pământul care s-a adăpat cu sângiurile voastre şi sfinte sunt locaşurile care au primit trupurile voastre. Că în locul de chinuri pe vrăjmaşi i-aţi biruit şi cu îndrăzneală pe Hristos L-aţi propovăduit. Pe Dânsul, ca pe un Bun, rugaţi-L pentru noi, ca să mântuiască sufletele noastre.

facere a lui Iosif

Cântarea 1, glasul 1

Irmos: Cântare de biruinţă să cântăm toţi lui Dumnezeu, cel ce a făcut minu-nate minuni cu braţ înalt şi a mântuit pe Israel, că S-a prea slăvit.

Stih: ***Sfinţilor mucenici, rugaţi-vă lui Dumnezeu pentru noi.***

Mulţime numeroasă a cinstiţilor mucenici, ştergeţi mulţimea multelor mele păcate, cu mijlocirea voastră şi daţi-mi cuvânt să laud sfântă prăznuirea voastră.

Stih: ***Sfinţilor mucenici, rugaţi-vă lui Dumnezeu pentru noi.***

Luminători prea luminaţi ai Bisericii, bunilor biruitori mucenici, care aţi slăvit pe Hristos întru mădularele voastre, fiţi acum măriţi întru pomenirea voastră cea pur-tătoare de lumină.

Stih: ***Sfinţilor mucenici, rugaţi-vă lui Dumnezeu pentru noi.***

Credinţa cea dumnezeiască a purtătorilor de biruinţă a pierdut tiranica păgânătate a celor necredincioşi şi a stricat cu har, din temelie, vicleana împotrivire a demo-nilor.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Mărturisind, mucenicilor, pe Atotputernicul Dumnezeu, care a luat Trup şi moa-rtea a pierdut, cu moarte v-aţi omorât, luând viaţă fără de sfârşit.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Lăudămu-te, Prealăudată şi Preabinecuvântată, că ai născut cu Trup pe Dumnezeu cel Prealăudat, care a mărit pe purtătorii de biruinţă şi pe vrăjmaşul l-a biruit.

Cântarea a 3-a

Irmos: Să se întărească inima mea...

Stih: ***Sfinţilor mucenici, rugaţi-vă lui Dumnezeu pentru noi.***

Foarte frumos fiind înfierbântaţi de dragostea lui Hristos, prea lăudaţilor, de focul aprins nicidecum nu v-aţi îngrozit, ci într-însul săvârşindu-vă, împreună v-aţi prea mărit.

Stih: ***Sfinţilor mucenici, rugaţi-vă lui Dumnezeu pentru noi.***

Cu glas viu propovăduind pe Dumnezeu, nu s-au înspăimântat de îngrozirile celor fără de Dumnezeu; ci, prea lăudaţii ostaşi ai lui Hristos, săvârşindu-se, au strigat într-un cuget cuvintele tinerilor din Babilon.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Nu ne temem de focul care este rob ca şi noi, strigau vitejii laolaltă, ci cu sufletul vesel murim pentru Tine, Mântuitorule, care ai murit şi moartea ai nimicit.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Dumnezeu ca să îndumnezeiască omenirea S-a făcut Om din tine, Fecioară prea curată, mai presus de cuvânt şi de cuget. Pentru aceasta cu un glas te fericim pe tine, credincioşii.

Irmosul: Să se întărească inima mea întru voia Ta, Hristoase Dumnezeule, care ai întărit cerul peste ape şi ai întemeiat pământul aşijderea pe ape, Atotputernice.

Cântarea a 4-a

Irmos: Auzit-am, Dumnezeule, glasul Tău şi m-am temut; înţeles-am lucrurile Tale şi m-am înspăimântat, Doamne, că de lauda Ta este plin pământul.

Stih: ***Sfinţilor mucenici, rugaţi-vă lui Dumnezeu pentru noi.***

De dragostea Ta şi-au legat inimile purtătorii de biruinţă, Cuvinte; că pentru Tine fiind ucişi, ca nişte miei fără de prihană, s-au arătat următori Patimii Tale.

Stih: ***Sfinţilor mucenici, rugaţi-vă lui Dumnezeu pentru noi.***

Cârmuindu-vă sufletele voastre, sfinţilor, cu duhul, către limanul mântuirii, aţi scăpat de viforul nebuniei idoleşti, fericiţilor.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Nestrămutaţi v-aţi arătat în lupta muceniciei, neclintiţi, neînspăimântaţi, biruind împotrivirea prigonitorilor cu dumnezeiasca credinţă.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Cu naşterea ta, binecuvântată, izbăvindu-ne din blestemul cel de demult, am primit binecuvântare, viaţă, izbăvire, noi, cei ce te mărim ca pe Născătoarea de Dumnezeu.

Cântarea a 5-a

Irmos: Răsari mie, Doamne, lumina poruncilor Tale, că la Tine mânecă duhul meu şi Te laudă pe Tine; că Tu eşti Dumnezeul nostru şi la Tine scap, Împăratul păcii.

Stih: ***Sfinţilor mucenici, rugaţi-vă lui Dumnezeu pentru noi.***

Pomenirea mucenicilor Tăi a strălucit cu putere multă şi a luminat marginile pământului cu dumnezeieştile împrăştieri ale minunilor, Hristoase Dumnezeul nostru.

Stih: ***Sfinţilor mucenici, rugaţi-vă lui Dumnezeu pentru noi.***

Lucrătorii de cele sfinte, aducând jertfe, s-au adus pe sine înşişi jertfă de ardere de tot, în chip desăvârşit, laolaltă cu toţi ceilalţi împreună mucenici, slăvind pe Hristos.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Locaşuri ale lui Dumnezeu fiind, sfinţitor, prin Botez sfârşit sfânt împreună aţi primit şi în Casa cea sfântă şi către Biserica cea cerească v-aţi suit.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Ca să împreuneze Dumnezeu cu cei de sus pe cei ce din călcarea poruncii au alunecat în mare prăpastie, S-a Sălăşluit în pântecele tău, Curată şi Trup S-a făcut.

Cântarea a 6-a

Irmos: Proorocului Iona urmând...

Stih: ***Sfinte mucenice Antim, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Căpetenie sfinţitului popor ai fost şi cumplit nevoindu-te, l-ai îndrumat cu bucurie către cer, sfinţite mucenice, prea cuvioase Antim.

Stih: ***Sfinţilor mucenici, rugaţi-vă lui Dumnezeu pentru noi.***

Ca aurul lămurit în mijlocul focului, s-a cunoscut dreapta voastră cinstire de Dumnezeu, luptători ai lui Iisus, strălucind mai mult decât soarele.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Omorându-vă trupeşte aţi moştenit Viaţa cea adevărată, înţelepţilor, fiind împreună cu Hristos, cel ce v-a arătat pe voi mai tari decât chinurile.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

După naştere, cu adevărat ai rămas Fecioară, ca şi mai înainte de naştere, Marie, cu puterea lui Iisus, cel ce S-a Întrupat din tine; cu adevărat minune uimitoare!

Irmosul: Proorocului Iona urmând, strig Ţie: scoate din stricăciune viaţa mea, Bunule şi mă mântuieşte, Mântuitorul lumii, pe mine cel ce strig: Slavă Ţie!

Condac, glasul al 2-lea:

Podobie: Pe propovăduitorii cei tari...

Cu suflet tare prin foc pătimirea primind sfinţii pentru credinţă, douăzeci de mii de pătimitori au strigat Celui Născut din Fecioară: primeşte arderea cea de tot a noastră pentru Tine, ca şi darurile împăraţilor din Persia: aur, smirnă şi tămâie, Dumnezeule cel prea veşnic.

Condac, glasul al 3-lea:

Podobie: Fecioara astăzi, pe Cel mai presus de fiinţă naşte şi pământul peştera Celui Neapropiat aduce. Îngerii cu păstorii slavoslovesc şi magii cu Steaua călătoresc. Că pentru noi s-a născut Prunc Tânăr, Dumnezeu, cel mai înainte de veci.

Cu scutece, Doamne, pe cei vrednici, Bunule, îi sfinţeşti mucenicește; unitu-Ţi-ai prin suferinţe, pe jertfitorul Tău; iar cerul Te-a arătat pe Tine prin stea; căci de Tine s-a arătat preot, mucenicul cel cu suflet mare.

Cântarea a 7-a

Irmos: De tinerii Tăi cei ce au fost în cuptor, Mântuitorule, focul nu s-a atins şi nici nu i-a supărat. Atunci cei trei, ca dintr-o gură au cântat şi bine au cuvântat, grăind: Binecuvântat este Dumnezeul părinţilor noştri.

Stih: ***Sfinţilor mucenici, rugaţi-vă lui Dumnezeu pentru noi.***

Uitându-vă numai la cele stătătoare de acolo, fericiţilor, cu dumnezeiască putere v-aţi arătat mai presus de foc, ca şi cei trei tineri dumnezeieşti din Babilon, strălucind de dumnezeiască Lumină.

Stih: ***Sfinţilor mucenici, rugaţi-vă lui Dumnezeu pentru noi.***

Defăimând cuvântul cel fără de judecată al tiranului, înţelepţiţilor, împreună cu prea sfinţitele femei şi cu dumnezeieştii prunci, v-aţi adus cu adevărat prinoase întregi Împăratului tuturor.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Purtând înlăuntru în suflete luminarea cunoştinţei lui Hristos, cu toată evlavia aţi străbătut cu adevărat norul cel întunecat al păgânătăţii, vitejilor şi v-aţi mutat la Lumina cea veşnică.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Mai înaltă decât cerurile te-ai arătat, născând pe Stăpânul şi Dumnezeul tuturor; căruia nu înceta a te ruga cu de-adinsul, Preasfântă curată, să mântuiască pe cei ce cu credinţă fierbinte te măresc pe tine.

Cântarea a 8-a

Irmos: Pe Cel ce ai mântuit...

Stih: ***Sfinţilor mucenici, rugaţi-vă lui Dumnezeu pentru noi.***

Izvorăsc miruri cu bună mireasmă de tămăduiri moaştele mucenicilor şi alungă împuţiciunea patimilor, celor ce cu credinţă Te slăvesc cu cântări, Hristoase, în veci.

Stih: ***Sfinţilor mucenici, rugaţi-vă lui Dumnezeu pentru noi.***

Arătatu-v-aţi, purtătorilor de biruinţă, ca nişte trandafiri prea frumoşi umblând prin mijlocul focului şi cu osârdie strigând: lăudaţi şi prea înălţaţi pe Hristos în veci.

Binecuvântăm pe Tatăl şi pe Fiul şi pe Sfântul Duh, Domnul.

Băieţi şi fecioare, bătrâni şi tineri, prunci sfinţi şi mulţime nenumărată de femei, nevoindu-se împreună, au dobândit laolaltă trăirea cea de sus.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Proorocul Iezechiel te-a văzut pe tine poartă încuiată, Fecioară, prin care a trecut Iisus, cel ce S-a Sălăşluit în pântecele tău şi S-a îmbrăcat, în chip lămurit, cu Trup, din sângiurile tale.

Irmosul:

Să lăudăm, să binecuvântăm şi să ne închinăm Domnului, cântându-I şi prea înălţându-L pe Dânsul întru toţi vecii.

Pe Cel ce a mântuit în cuptor pe tinerii cântători de laude şi cuptorul cel aruncător de văpaie în rouă l-a prefăcut, pe Hristos Dumnezeu, lăudaţi-L şi-L prea înălţaţi întru toţi vecii.

Cântarea a 9-a

Irmos: Pe Norul cel purtător...

Stih: ***Sfinţilor mucenici, rugaţi-vă lui Dumnezeu pentru noi.***

Ca nişte miei junghiaţi de bunăvoie, împreună v-aţi dat spre ardere de tot şi ca o jertfă v-aţi adus Stăpânului, celui ce S-a junghiat pentru noi pământenii, bunilor biruitori mucenici şi după vrednicie împreună aţi luat cununile biruinţei.

Stih: ***Sfinţilor mucenici, rugaţi-vă lui Dumnezeu pentru noi.***

Împreună cu sfinţii prooroci, cu cinstiţii apostoli, cu cetele celor aleşi, cu ale Sfinţilor Îngeri şi cu mulţimea mucenicilor celor slăviţi, rugaţi-vă Domnului să mântuiască de ispite şi de supărări pe cei ce cu credinţă vă fericim pe voi.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Sfinţita voastră pomenire străluceşte, luptătorilor, mai mult decât razele soarelui, alungând pururea întunericul demonilor şi luminând pe toţi cei ce cu credinţă şi cu dragoste după datorie vă fericim pe voi, prea fericiţilor.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Ceea ce ai născut dumnezeiasca Lumină, care a strălucit din Tatăl, milostiveşte-te, Preacurată, de sufletul meu cel întunecat de înşelăciunile vieţii şi care s-a făcut batjocură vrăjmaşilor; şi-l învredniceşte, ceea ce eşti fără de prihană, de lumina pocăinţei celei mântuitoare.

Irmosul: Pe Norul cel purtător de Lumină întru care Stăpânul tuturor din cer ca ploaia pe lână S-a coborât şi S-a Întrupat pentru noi, făcându-Se Om Cel fără de început, toţi să o mărim ca pe o prea curată Maică a Dumnezeului nostru.

Sedelna , glasul 1. **Podobie:** Mormântul Tău, Mântuitorule, ostaşii străjuindu-l, morţi s-au făcut de strălucirea îngerului ce s-a arătat, care a vestit femeilor Învierea. Pe Tine Te mărim, Pierzătorul stricăciunii, la Tine cădem, cel ce ai înviat din mormânt la Unul Dumnezeul nostru.

Oastea cea cu numărul de douăzeci de mii de mucenici, cea cinstită de noi, răsare, luminând prin credinţă inimile şi cugetele celor cucernici. Că vitejii mucenici aprinzându-se de dumnezeiasca dragoste a Stăpânului, au primit cu voie bună sfârşit sfânt prin foc.

Sedelna praznicului Naşterii Domnului, glasul 1. **Podobie:** Mormântul Tău, Mântuitorule, ostaşii străjuindu-l, morţi s-au făcut de strălucirea îngerului ce s-a arătat,

care a vestit femeilor Învierea. Pe Tine Te mărim, Pierzătorul stricăciunii, la Tine cădem, cel ce ai înviat din mormânt la Unul Dumnezeul nostru.

În ieslea celor necuvântătoare ai fost pus pentru noi, Îndelung Răbdătorule, făcându-Te Prunc, de a Ta voie, Mântuitorule. Şi păstorii împreună cu îngerii Te-au lăudat, strigând: Slavă şi laudă fie Celui ce S-a născut pe pământ şi a înălţat firea pământenilor, lui Hristos Dumnezeului nostru.

***

Maximian, având al doilea an la împărăţie şi pregătindu-se prigoana cea cum-plită împotriva creştinilor, sfânta credinţă în Hristos înflorea, cum înfloresc pri-măvara multe flori; iar rândunelele şi privighetorile duhovniceşti, păstorii şi învăţătorii Bisericii, cântau dogmele dreptei-credinte.

Între aceştia, cel mai împodobit cu cuvântul şi cu viaţa, a fost Sfântul Chiril, episcopul Bisericii Nicomidiei, care împodobea eparhia sa cu faptele bune, mai mult decât cu vrednicia arhieriei lui; cu a cărui propovăduire lăţindu-se dreapta-credinta creştinească, ajunsese până şi la palatul împărătesc, vieţuind în acel timp Maximian în Nicomidia.

Atunci începuse mulţime din slugile cele mai apropiate ale împăratului a se întoarce de la idoli şi a veni la Hristos Dumnezeu. De acest lucru înştiinţându-se Maximian, plănuia ca îndată să ridice prigoana asupra Bisericii lui Hristos, dar îi stătea înainte un război ce îl avea contra barbarilor. De aceia a voit ca mai întâi să meargă împotriva vrăjmaşilor din afară şi să-i biruiască, apoi să ridice război şi înăuntru, nu asupra vrăjmaşilor, ci asupra casnicilor şi ajutătorilor împărăţiei, adică asupra creştinilor, care cu rugăciune şi cu credinţa dreapta întăreau patria.

Ieşind el din Nicomidia la război, împotriva etiopienilor, mai mult strălucea lumina sfintei credinţe, luminând pe cei necredincioşi şi numărul oştilor lui Hristos se înmulţea şi se pregătea pentru nevoinţa ce avea să vină.

În acea vreme era o fecioară foarte frumoasă, care fusese crescută în palatul împărătesc, cu numele Doamna, pe care o dăduse împăratul necuraţilor zei, pentru paza fecioriei şi o făcuse cea dintâi preoteasă a idolilor din palatul său. Acelei fecioare, după purtarea de grijă a lui Dumnezeu, i-a intrat în mâini cartea Faptelor Sfinţilor Apostoli şi Epistolele Sfântului apostol Pavel, pe care citindu-le, a început a se lumina cu sufletul. Deci, se bucura că a aflat atâta visterie duhovnicească şi se minuna de credinţa cea tare a credincioşilor creştini întru

unul Dumnezeu; dar se mâhnea cu sufletul că a petrecut atâta vreme în întunericul necunoştinţei şi în noaptea rătăcirii.

Dorind cu desăvârşire să cunoască dreapta credinţă şi cu aceea să se facă părtaşă, a chemat îndată pe una din fetele alese, care era fecioară creştină, şi de ea fiind povăţuită, s-a dus noaptea la Sfântul episcop Chiril, neştiind nimeni. Iar el, învăţând-o multe din dumnezeiasca Scriptură şi însemnând-o cu semnul crucii, a încredinţat-o unui diacon sfânt, cu numele Agapie, ca prin povăţuirea lui să se pregătească cu post şi cu rugăciune pentru Botez.

Dar ea, toate cele poruncite le săvârşea în taină; şi nimeni nu ştia de aceasta, decât numai un famen, care era asemenea cu ea în obiceiurile cele bune, cu numele Indis, şi care s-a apropiat de sfânta credinţă împreună cu Doamna şi se pregătea pentru Botez.

Sfârşindu-se vremea cea rânduită de episcop, au fost botezaţi Doamna şi Indis. Astfel fecioară, după naşterea sa cea trupească, degrabă s-a născut în cea duhovnicească, căci nu avea mai mult decât paisprezece ani de la naşterea sa. Întorcându-se în palat cu nimic nu se îndeletnicea, decât numai în rugăciuni, în post şi în citirea dumnezeieştii Scripturi.

Odată, citind Faptele Apostolilor, a ajuns la locul unde este scris: Că cei ce aveau moşii sau case, vânzându-le aduceau preţul celor vândute şi-l puneau la picioarele apostolilor. Deci, a gândit şi Sfânta Doamnă, să facă acelaşi lucru, adunând toate ale sale ce avea. Aur, argint, pietre scumpe şi mărgăritare, haine de mare preţ şi toată podoaba feciorească, le-a dus în taină la părintele său duhovnicesc, Sfântul Chiril şi, punându-le înaintea picioarelor lui, ca înaintea picioarelor apostoleşti, îl rugă ca să le împartă cu mâinile sale celor ce le trebuiesc, care lucru s-a şi făcut.

După aceasta, Sfântul Chiril a murit, iar Sfânta Doamnă punând toate învă-ţăturile sale în inima sa, ziua şi noaptea se sârguia a plăcea Domnului, slujîndu-I cu osârdie împreună cu cel de un gând al său duhovnicesc frate, Indis, famenul, cu care împreună s-a născut din apă şi din Duh. Deci postea în toate zilele până seara, învăţându-se în Legea Domnului, iar seara târziu, masa lor era pâine uscată şi apă. Iar cu bucatele cele rânduite de la împărat ce li se dădea lor în toate zilele, săturau pântecele flămânzilor, căci pe toate le împărţeau săracilor în ascuns.

O viaţă ca aceasta cu plăcere de Dumnezeu având ei, nu a fost cu putinţă a se tăinui, ca şi cetatea ce stă în vârful muntelui; deşi în tot chipul se tăinuiau. Dar, precum se arată făclia sub obroc şi comoara cea aflată în ţarină, astfel s-a arătat şi

dreapta lor credinţă, Dumnezeu voind astfel, ca această sfântă doime să fie pildă credincioşilor, iar necredincioşilor spre ruşinare. Pentru că s-a înştiinţat despre postirea lor din toate zilele, cel mai mare peste toate palatele, adică începătorul eunucilor şi cel mai mare peste bucatele împărăteşti şi în loc ca el să se minuneze de o asprime ca aceea a vieţii lor, mai mult s-a pornit spre tiranie şi-i bătea pe dânşii silindu-i să spună unde duc bucatele ce li se dădeau.

Ei tăi-nuind fapta cea bună, nevrând nicidecum a spune, s-a apropiat un famen, păgân şi de neam pers, şi a început a spune acelui ispravnic fapta lor cea bună, ca pe o facere de rău, spunând cu defăimare şi cu clevetire, că vieţuiesc blânzi şi curaţi, se înfrânează de bucatele ce li se dau, le împart potrivnicilor împărăteşti adică creştinilor celor săraci. "Dacă voieşti, zicea el, să ştii cu adevărat, apoi deschide cămările lor şi vei cunoaşte că nu sunt minciuni cele grăite de mine".

Mai marele eunucilor şi ispravnicul palatelor împărăteşti, luând cheia de la dânşii, s-a dus în locuinţele şi cămările lor şi, deschizându-le, le-au aflat pe toate deşarte. Înăuntru nu era decât numai cinstita cruce, cartea Sfinţilor Apostoli, două rogojini pe pământ, un vas de lut şi o făclie, cum şi un alt vas mic de lemn, în care erau Prea Curatele Taine.

Ispravnicul îi întreabă: "Unde sunt, aurul, hainele de preţ, precum şi alte lucruri prea minunate şi scumpe?"

Ei, însă, nerăspunzând nimic, iarăşi îi munciră şi nimic nu folosiră. Apoi au poruncit să-i închidă, până ce vor vesti despre dânşii împăratului.

Fecioara, fiind dusă la închisoare, a luat cu ea cartea Sfinţilor Apostoli şi a ascuns-o în hainele sale, pentru că era mică. Asemenea şi Indis a luat văsciorul cel mic cu dumnezeieştile Taine şi fiind închişi, au fost torturaţi cu foamea şi cu setea multă vreme, căci astfel a judecat nedreptul muncitor, ca cei ce hrăneau pe cei flămânzi să moară de foame.

Apoi s-a întâmplat tinerei fecioare să cadă în boală trupească din nemâncare. Dar Cel ce se îngrijeşte de păsări şi de fiare, care deschide mâna Sa şi satură toată fiinţa cu bunăvoinţă, Purtătorul de grijă al tuturor, n-a trecut cu vederea pe robii Săi, care se topeau îndelung cu foamea. Ci a trimis pe îngerii Săi într-una din nopţi şi cu lumina cerească, strălucindu-i în întuneric, le-au pus înainte masă minunată, cu hrană cerească şi băutură neobişnuită, apoi s-au dus. Iar ei mâncând şi bând ceea ce li se puse înainte, s-au întărit şi au uitat reaua pătimire dinainte.

Deci, pe de o parte mângâindu-se pentru arătarea cea îngerească, iar pe de alta fiind îndestulaţi cu hrana cea îngerească, străluceau cu feţele ca şi cum ar fi stat într-o casă plină de bucurie, cântând cântarea lui David: Ca din seu şi din grăsime să se umple sufletul meu, şi cu buze de bucurie te va lăuda gura mea.

După aceasta a venit mai marele eunucilor, ca să vadă de sunt biruiţi de foame - că doar astfel i-ar avea pe dânşii supuşi lui. Dar văzându-i bucurându-se cu feţele luminate şi pline de bucurie, a lăsat iuţimea, de vreme ce cu aceea nimic nu făcea şi, prefăcând-o în blândeţe vicleană, le-a poruncit să vieţuiască în casă, în orânduiala lor cea dintâi, căci le va da cu îndestulare toate cele de trebuinţă: hrană, haine, aur, argint, podoabe fecioreşti, nu mai puţine decât cele dintâi.

Sfânta Doamnă iarăşi pe toate acelea le dădea în taină săracilor, nu numai hrana, ci şi hainele cele de mult preţ. Văzând pe mulţi săraci alergând la dânsa ca la hrănitoarea lor, brâul ei care era făcut din pietre scumpe şi din mărgăritare, precum şi alte podoabe le-a trimis lui Alimpie, diaconul, ca să le vândă, iar preţul să-l împartă spre hrană flămânzilor.

Apoi, gândind în ce chip ar face ca să scape de petrecerea cea cu păcătoşii şi de lăcaşurile cele pline de urâciune, şi-a adus aminte de dumnezeiescul părinte David, care, fugind din faţa lui Saul, s-a făcut nebun înaintea lui Anhus, împăratul geţilor. Deci s-a prefăcut şi ea nebună, căzând, spunând, tremurând şi strigând.

De acest lucru înştiinţându-se ispravnicul palatelor împărăteşti, mai marele eunucilor, s-a mâhnit pentru dânsa şi nu se pricepea cum ar putea s-o vindece. Aflând că o asemenea boală o vindecă creştinii, a chemat pe episcopul creş-tinesc, pe Sfântul Antim, care era după Sfântul Chiril şi i-a încredinţat pe fecioară ca s-o vindece, până se va întoarce împăratul de la război, apoi a pus şi pe Indis să-i slujească.

Episcopul, pricepând cu duhul gândul Doamnei, a luat-o cu dragoste părintească şi a trimis-o într-o mănăstire de fecioare, bucurându-se şi veselindu-se, căci izbăvindu-se de petrecerea cea împreună cu păgânii, s-a învrednicit a vieţui împreună cu creştinii.

După o vreme s-a întors Maximian de la război cu biruinţă. Dar biruinţa sa asupra vrăjmaşilor nu o atribuia lui Dumnezeu Cel preaînalt şi tare în războaie, ci zeilor săi fără de suflet. De aceea a voit a le aduce mulţumire cu jertfe şi apoi să înceapă prigoană asupra creştinilor. Deci a gătit privelişte în mijlocul cetăţii şi în acea privelişte a scos din palat idolii cei de aur şi de argint şi, punându-i pe scaune

împărăteşti şi încununându-i cu cununi, le jertfea viţei graşi, apoi a poruncit popilor ca să stropească cu sânge de viţel poporul ce stătea împrejur.

Îndată, cei ce erau creştini au început a ieşi din privelişte, ca să nu se spurce cu acea necurată stropire. Acest lucru văzându-l împăratul a început a striga cu glas mare: "Unde vă duceţi, o! oameni, cinstind mai mult întunericul decât lumina şi nesocotind zeii aceştia, care ţin întreaga lume? Oare nu vedeţi biruinţa şi prăznuirea, nu vedeţi marile bunătăţi adăugindu-se celor buni şi cum sunt toate în linişte şi se adaugă în fiecare zi unele laturi peste care n-am fost domni şi acum le stăpânim? Nu vedeţi slava înmulţindu-se şi împărăţia lăţindu-se, cetăţile supunându-se, iar altele au să ni se supună? Nu vedeţi împărăţiile limbilor supunându-se şi slujindu-ne şi toate făcându-se după inima noastră? Cu a cui ocârmuire se fac acestea toate, dacă nu cu a acestor zei cărora le slujim? Să vă înveţe buna aşezare a vremilor, măsura ploilor, îndestularea rodurilor care se dă de la zei".

Astfel vorbind împăratul cel fărădelege şi cele ce nu sunt socotindu-le ca cele ce sunt şi multe altele voind a spune, îndată Domnul de sus, ale Cărui judecăţi sunt adevărate, n-a lăsat mai mult minciuna a se lăuda şi a se înălţa peste adevăr, ci deodată, ziua fiind luminată şi soarele strălucind la miezul zilei, s-au auzit glasuri de tunete mari şi înfricoşate. Şi s-a întunecat văzduhul cu nori întunecoşi, apoi s-au făcut fulgere şi a venit piatra cu vânt mare şi cu vifor foarte tare, precum şi multă vărsare de ploaie, prin care se arată mânia lui Dumnezeu asupra păgânilor. Apoi glas din cer s-a auzit: "Dumnezeu s-a mâniat şi v-a urgisit". Unii de frica tunetelor au căzut la pământ, ca morţi, iar alţii, voind să fugă, se călcau unii pe alţii în picioare, împăratul umplându-se de frică şi de spaimă, a fugit la palat cu ruşine. Astfel s-a risipit acea privelişte şi s-a stricat acel praznic urât lui Dumnezeu, cu necuratele jertfe.

Apoi s-au umplut râurile de apă multă, din ploaia cea mare şi, înecând ţarinile, a prăpădit toată osteneala lucrătorilor de pământ, căci era vremea secerişului şi toate acestea s-au făcut ca să cunoască păgânii mâna cea tare a lui Dumnezeu, Care este în ceruri. Dar n-a priceput aceasta împăratul cel orbit cu răutatea şi împietrit cu inima. Pentru că în loc să cunoască puterea adevărului, a lui Dumnezeu, a înnebunit mai mult, ridicând război împotriva Celui înfricoşat şi a Celui ce ia duhurile împăraţilor.

Apoi, nevăzând pe Doamna şi pe Indis în mijlocul slujitorilor idoleşti, care se închinau celor doisprezece zei mincinoşi ai săi şi care erau mai mari în palate, a întrebat despre dânşii unde sunt. Aflând că Doamna şi-a pierdut mintea şi se găseşte la cei ce ştiu a tămădui acea neputinţă, iar Indis este pus s-o păzească şi să-i

slujească, s-a mâniat tare asupra mai marelui eunucilor, căci i-a despărţit de la slujba zeilor. De aceea l-a lepădat din dregătoria sa şi l-a necinstit cu cea mai de pe urma ocară, orânduindu-l să slujească cămilelor, care erau în Clavdiopoli. Iar pe Indis, chemându-l, l-a rânduit să slujească ca la început zeilor care erau în palatele împărăteşti, dar el slujea unui adevărat Dumnezeu, în care crezuse, neştiind împăratul despre aceasta.

Maximian începuse a prigoni Biserica lui Hristos, risipind sfintele biserici şi zidind capişti idoleşti. Deci a trimis ighemoni cumpliţi prin toate laturile împărăţiei ca să muncească fără milostivire pe creştini; iar el era cel dintâi şi mai cumplit muncitor, ucigând şi pierzând şi vărsând sânge nevinovat. Uneori înşela cu cuvinte viclene şi dacă cineva nu s-ar fi plecat vicleniilor lui, poruncea să-l muncească cumplit. Căutând pe Sfinţitul episcop Antim nu l-a găsit, pentru că se ascunsese undeva. Iar el a intrat în biserica creştinească cu mulţime de ostaşi înarmaţi, ca un lup în turmă şi grăind poporului, îi momea şi-i îngrozea atrăgându-i pe toţi la rătăcirea sa. Apoi, la sfârşit, a zis: "Depărtaţi-vă de la credinţa voastră cea deşartă, că de nu veţi asculta, pedeapsa nu va zăbovi. Vedeţi acest locaş, în care v-aţi adunat, degrabă îl voi arde împreună cu voi".

Un preot creştin înţelept şi fierbinte cu râvna bunei-credinţe, mare la suflet cu îndrăzneală, prea dulce cu numele şi cu fapta, Sfântul Glicherie, stând împotriva lui cu bărbăţie şi spunând cuvânt cu îndrăzneală, a ruşinat pe acel fărădelege, zicându-i: "Nici darurile tale cele făgăduite nu le poftim, o! împărate, nici de îngrozirile tale nu ne temem, pentru că toate câte sunt în lume, le avem ca pe un vis, iar munca şi pierzare socotim aceasta, adică a nu răbda pentru Hristos muncile cele mai cumplite. Te lauzi cu biruinţa asupra barbarilor, pe când de femeile şi de copiii creştini te biruieşti, pentru că este arătată puterea cea nebiruită a Hristosului nostru. Cine nu-şi va aduce aminte de tunetele şi fulgerele cele înfricoşate, care nu demult au fost, de grindină şi de ploaia cea neobişnuită? Când mulţi dintre voi deodată au murit şi toate roadele pământului cu înecarea neaşteptată au pierit. Acest lucru a fost adevărata arătare a mâniei lui Dumnezeu, pe care ai întărâtat-o tu, socotind că toate lucrurile sunt ale mincinoşilor tai zei, iar nu ale adevăratului Dumnezeu. Deci nu ne temem de ridicarea ta asupra noastră, pentru că avem arme de sus, de la Împăratul a toate, cu care ne înarmăm şi ne îngrădim, precum te înarmezi tu acum. Nădăjduim, că stând împotriva ţie, vom dobândi minunată biruinţă, pentru că fiind bătuţi de tine noi biruim".

Împăratul, auzind aceasta, deşi se iuţea în mânia sa, încă nefăcând nici un rău, a ieşit de acolo. Poporul creştin care era în biserică, dând slavă lui Dumnezeu, lauda pe fericitul Glicherie pentru o îndrăzneală ca aceea.

Iar împăratul, neputând îndelung a stăpâni mânia ce o avea înăuntrul său, a poruncit să prindă pe Glicherie şi să-l aducă înaintea divanului său cel nedrept şi, neîntrebîndu-l ceva, a poruncit să-l bată tare. Până într-atât l-au bătut, încât au slăbit cei ce-l băteau, iar chinuitorul strigă: "Grăieşte o Glicherie, nu fi mândru, nici gâlcevitor, nici fără de rânduială, cinsteşte pe împăratul şi obiceiurile romanilor".

Mucenicul fiind mai tare decât cei ce-l munceau pe el, strigă către împăratul său, zicând: ***"Doamne, Iisuse Hristoase, precum m-ai întărit a grăi pentru Tine, aşa mă întăreşte a şi pătimi, ca prin aceste pătimiri de mai multă răsplătire să mă învredniceşti".***

Cu aceste cuvinte, precum focul se aţâţa, aşa s-a adăugat lui Maximian cru-zimea. Deci singur muncitorul poruncea să lovească mai tare şi să rănească trupul mucenicului, până ce s-a umplut pământul de sânge şi, căzându-i carnea, se vedeau oasele goale şi toate mădularele lui, încât abia mai era duhul într-însul. Dar limba cu uşurinţă vorbea, zicând: ***"Sunt creştin, rob al lui Hristos, adevăratul Dumnezeu, unul îmi este mie Domn, unul Împărat".***

Tiranul, neputând mai mult să rabde, a poruncit să-l ardă afară din cetate şi s-a făcut lui Dumnezeu jertfă de bună mireasmă de ardere de tot, bine primită.

După aceasta iarăşi a sosit un praznic păgânesc, urât de Dumnezeu, când se aduceau jertfe celor doisprezece zei mai aleşi din capiştea palatului. Slujitorii lor mergeau îmbrăcaţi în haine albe, spre care, uitându-se împăratul şi nevăzând între dânşii pe Indis, a întrebat unde este? Pentru că acela, îmbrăcându-se în haine proaste, s-a închis în casa sa, mâhnindu-se şi plângând pentru pierzarea păgânilor şi s-a spus împăratului despre dânsul.

Deci, îndată l-a adus înaintea sa şi, văzându-l în haine de mâhnire şi de plângere, a cunoscut pricina şi, nemai întrebându-l despre credinţa şi despre viaţa lui, a poruncit să-i pună lanţuri la mâini, la picioare şi la grumazul său şi să-l arunce în temniţă. Apoi cu multă mânie a întrebat de Doamna, ca un om beat uitând că i se spusese mai înainte despre dânsa şi zicea deseori: "Unde este Doamna? Unde este preoteasa Dianei şi a Minervei?"

Deci s-a spus lui iarăşi că şi-a pierdut mintea şi pentru aceea a trimis-o de la palat mai marele eunucilor, iar el, aducându-şi aminte de mai marele eunucilor, a trimis să-i taie capul, iar pe Doamna să o caute pretutindeni. Atunci s-a făcut cunoscută această poruncă a împăratului, în mănăstirea unde era Doamna.

Stareţa, cu numele Agatia, văzând că nu este cu putinţă ca să o ascundă într-alt chip, a tuns-o şi, îmbrăcând-o în haine bărbăteşti şi cu rugăciuni şi cu lacrimi îngrădind-o, a scos-o din acea sfântă cămară, să fie ca un bărbat în mijlocul bărbaţilor şi aşa să nu fie cunoscută. Neaflându-se nicăieri Doamna de către cei ce o căutau, mai mult s-a mâniat împăratul şi a poruncit ca toate mănăstirile să le risipească, iar pe fecioare să le batjocorească şi să le ruşineze. Îndată a început a se face risipire şi nevoie prin cetate, ca o robie de barbari. Fecioarele cele mai tari cu trupul au fugit prin munţi şi prin pustietăţi şi se ascundeau prin peşteri şi prin prăpăstiile pământului, voind mai bine a vieţui cu fiarele, decât a cădea în mâinile oamenilor celor necuraţi. Iar care nu s-au sârguit a fugi, acelea au fost prinse şi unele se aduceau în divanuri la munci, iar altele la necinstirea poporului. Dar puterea lui Hristos pe toate fecioarele acelea le întărea şi le păzea neruşinate şi nebatjocorite.

***

Între ele era una mai vestită, care strălucea ca luna în mijlocul stelelor, luminând în mijlocul fecioarelor, cu frumuseţea şi cu podoabă, cu neamul şi cu viaţa cea bună, cu numele Teofila. Aceasta fiind târâtă cu silă de ostaşii cei fără de ruşine la casa cea de desfrânare, ridicându-şi mâinile şi ochii către cer, a strigat: "Iisuse al meu, dragostea mea, lumina mea, suflarea mea, păzitorul fecioriei şi al vieţii mele, vezi pe aceea care s-a făcut Ţie mireasă. Caută, o! Mirele meu cel fără prihană şi degrabă sârguieşte-Te şi-mi ajută. Pentru că acum nici vreme de rugăciune nu este - ca să nu se risipească aşezământul fecioriei celei logodite Ţie. Nu da fiarelor sufletul ce ţi se mărturiseşte Ţie, să nu răpească lupii pe oaia Ta. Păzeşte, Mire, pe mireasa Ta, păzeşte fecioria mea, izvorule al curăţiei, ca să se slăvească numele Tău cel mărit de îngeri".

Astfel rugându-se ea, Dumnezeu pregătea împlinirea cererii ei, căci ea fiind dusă în locaşurile necurate ale celor ce păcătuiesc la arătare, a intrat unul din ostaşi plin de pofta necurăţiei, ca să întineze pe mireasa lui Hristos cea fără de prihană. Dar, când s-a apropiat de dânsa, îndată l-a lovit cutremur înfricoşat, încât a căzut la pământ mort şi zăcea la picioarele ei fără suflet.

Ceilalţi, stând afară şi aşteptând ieşirea lui, se supărară că nu iese mai degrabă, vrând ca să intre şi ei acolo. Atunci altul, nerăbdând, fiind aprins cu poftă, a intrat şi îndată a căzut peste dânsul spaima, căci a văzut pe tovarăşul său mort zăcând la

pământ şi o lumină neapropiată a văzut strălucind lângă fecioară. Apoi, îndată şi-a pierdut vederea sa şi, rămânând orb, pipăia cu mâinile peretele ca să iasă afară şi nu putea. Asemenea au pătimit şi mulţi alţii, care intrau fără de ruşine cu poftă necurată. Apoi s-au înştiinţat despre aceea toţi câţi erau acolo şi au intrat să vadă ceea ce se petrecea. Şi au văzut pe fecioara şezând şi citind pe o cărticică mică, care era Sfânta Evanghelie, - ca pe aceea o avea în sânul său - şi un tânăr prea frumos stătea lângă dânsa, strălucind cu lumina negrăită şi căutând cu ochii ca de fulger. Pe acela văzându-l păgânii, îndată cu mare frică au fugit înapoi. Alţii strigau: Mare este Dumnezeul creştinilor! şi toţi au crezut. Făcându-se noapte a scos-o pe ea de acolo tânărul cel purtător de lumină şi ducând-o la biserica cea mare, au aşezat-o în pridvor, zicând: "Pace ţie!" Apoi s-a dus.

Sfânta fecioară Teofilia s-a cuprins de frică şi bucurie. De frică pentru că a lăsat-o apărătorul ei; iar de bucurie pentru că a scăpat întreagă de mâinile celor fărădelege. Apropiindu-se de uşă, a început a bate ca să-i deschidă, pentru că era poporul creştinesc înăuntru, aducând lui Dumnezeu rugăciuni de toată noaptea şi încuiaseră uşile de frica păgânilor.

Diaconii dinăuntru întrebând cine este şi auzind glasul Teofilei şi cunoscând-o, au spus poporului care stătea în biserică. Deci, deschizând uşile, toţi s-au strâns pe lângă dânsa, căci tuturor era cunoscută, ca aceea ce era mai însemnată cu neamul bun şi cu viaţa cea sfântă. Înştiinţându-se de toate cele despre dânsa, cum s-a izbăvit de păgâni şi câtă milă a făcut Domnul cu dânsa, cu mână tare păzind nevătămată fecioria ei; pentru că nu tăinuia minunile lui Dumnezeu cele prea slăvite, pe care nu se cuvine a le tăinui, ci a le propovădui, înălţând cu lacrimi laudă lui Dumnezeu, cu glasuri de bucurie. Iar această sfântă fecioară, căzând cu faţa la pământ, îl udă cu lacrimi de bucurie şi s-a făcut de către toţi mulţumire de obşte Stăpânului Hristos.

&&&

În acea vreme, prea răul Maximian nu a încetat a munci pe mucenici şi a trimis slujitorii săi să caute ca la o vânătoare de iepuri, pe creştini şi să-i aducă la dânsul.

Şi era unul din boierii lui cu dregătoria prepozit al Italiei, cu numele Dorotei, de neam strălucit cu credinţa prea arătat şi alţi doi, care se numeau Mardonie şi Migdonie. Pe aceştia i-a pârât la împărat un oarecare că sunt creştini; zicând: "Dacă pe aceia care locuiesc în palatele împărăteşti şi se cinstesc şi se hrănesc de tine, o! împărate, nu poţi să-i duci la voia ta, apoi cum vei putea să-i biruieşti pe

vrăjmaşii tăi? Înşişi prietenii tăi îndeamnă pe cei străini prin scrisori şi cuvânt a se împotrivi ţie şi apoi cum se vor înfricoşa ceilalţi potrivnici?"

Auzind aceasta, s-a mâniat împăratul şi întrebând pe pârâtori cine sunt aceştia, apoi, aflându-i, a poruncit să-i aducă pe dânşii în divan, către care a zis: "O! nemulţumitorilor, câtă dragoste şi iubire de oameni am arătat eu vouă şi voi v-aţi făcut către mine nerecunoscători! Nu vă aduceţi aminte de facerile de bine cele multe, pe care le-am făcut vouă, ci v-aţi lepădat de mântuitorii zei, neru-şinaţilor".

Dar sfinţii tăceau, lăsându-l să latre ca un câine fără de rânduială, iar el mai mult se mânia, zicând: "Pe nemuritorii zei, nu vă voi ierta pe voi, nici nu-mi va fi milă de voi nicidecum, ci vă voi chinui cu multe feluri de munci, voi zdrobi oasele voastre. Fiarelor şi păsărilor le voi da să le mănânce ca şi alţii să se înfricoşeze". Dar sfinţii nicidecum nu s-au temut, ci, dezlegându-şi brâiele şi dezbrăcându-se de hainele lor, într-un gând cu toţii au mărturisit că sunt creştini şi pe idoli fără de nici o frică i-au batjocorit.

Atunci tiranul a poruncit să le întindă mâinile şi picioarele şi să-i bată fără de milă cu vine crude, până va apune soarele. Făcându-se aceasta, pământul s-a înroşit de sângele lor, dar sfinţii răbdau fără cârteală cu vitejie, fără grai, numai cu gândul îl slăveau pe Dumnezeu în taină. Apoi, legându-i, i-a aruncat în temniţă.

Tiranul cu cât află alţi credincioşi, cu atât se tulbură asupra lui Hristos şi se îndrăcea, poruncind ighemonilor săi să facă şi ei asemenea. Pentru aceea în toate zilele trimitea la Hristos vase de bună treabă şi jertfe cuvântătoare, omorând pe creştini.

Sosind praznicul Naşterii lui Hristos, se cuvenea să se aducă Celui de curând născut jertfă îndestulată. Deci s-au adunat toţi credincioşii în biserică, iar necuratele slugi ale păgânilor au zis împăratului: "De vreme ce o! împărate, acum creştinii au praznic mare, căci zic că este naşterea Mântuitorului lor şi toţi s-au adunat în biserica lor pentru rugăciune, fă ca să nu scape vânatul din mijlocul năvodului, ci porunceşte ostaşilor să deschidă uşile bisericilor şi să se ducă jertfelnicul zeilor noştri înaintea uşii bisericii lor, ca îndată, ieşind de acolo, să aducă negreşit jertfă zeilor. Dacă nu vor asculta, apoi vei face după judecata ta cea împărătească, iar şi de vei voi a asculta sfatul nostru, vei porunci ostaşilor să înconjoare biserica, să-i dea foc şi se vor pierde până la unul toţi cei ce nu se pleacă ţie. Asfel poporul cel pierzător şi vătămător împărăţiei tale, într-un ceas prăpădindu-se, cealaltă vreme fără de mâhnire va fi".

Acestea grăindu-se, Maximian, luând cuvântul, a zis: "Mă jur pe marii idoli, că eu de mult m-am gândit la aceasta, dar nu ştiu ce mi s-a întâmplat de n-am săvârşit până acum ceea ce am gândit. Însă vouă, o! zeilor, mare mulţumire se cuvine, că aţi rânduit să vie şi acestora în minte ceea ce este de folos împărăţiei noastre".

Şi îndată a poruncit să meargă cel mai mare dintre boieri cu mulţime de ostaşi, cu lemne, câlţi şi cu alte materii care sunt lesnicioase de ars, să le aşeze împrejurul bisericii creştine, iar uşile să le păzească bine cu săbiile, ca să nu scape nici unul afară.

Aceasta făcându-se, a intrat în biserica unul din trimişii împăratului şi, stând în mijloc, a strigat: "O! oameni, Maximian, stăpânul a toată lumea, trimiţându-mă către voi, două lucruri vă pune înainte, ca din două să alegeţi una: sau să ieşiţi şi îndată să jertfiţi zeilor, pentru că şi jertfelnicul este gata înaintea uşilor şi astfel să fiţi vii, sau, neascultînd, toţi veţi pieri cumplit că şi focul acum este gata şi lemnele stau împrejur; deci, alegeţi mai degrabă ceea ce voiţi". Aceasta zicând, a tăcut.

Arhidiaconul, a cărui inimă era aprinsă cu focul lui Dumnezeu, stând lângă altar, a zis către popor: "O! iubiţii mei fraţi de un gând, nu ştiţi ce au făcut cei trei tineri în Babilon, de a căror bărbăţie şi tărie neclintită întru buna-credinţă, cu puţin mai înainte de aceste zile săvârşind pomenirea lor, ne-a minunat cum au stat, nu ca în mijlocul focului, ci ca în mijlocul unui câmp de rouă, alcătuind dans şi cântau singuri şi toată firea o chemau spre lauda lui Dumnezeu. Pe aceştia noi, nu numai îi fericeam, dar şi doream a fi părtaşi ai cununilor lor. Deci, de vreme ce şi pe noi către aceeaşi soartă ne cheamă această vreme de acum - pentru că şi împăratul acesta este asemenea lui Nabucodonosor; măcar că se deosebesc cu numele, dar cu tirania şi cu nedumnezeirea sunt asemenea şi uniţi.

Deci, să ne facem şi noi asemenea celor trei tineri din Babilon. Căci cum nu ne va fi nouă ruşine, când aceştia, fiind tineri şi numai trei şi neavând încă nici o pildă spre a se nevoi cu mărime de suflet pentru buna credinţă, aşa de slăvit s-au nevoit, iar noi şi cu numărul suntem mai mulţi, ca şi cum am fi fără de număr, între care mulţi sunt acum bătrâni şi având înaintea noastră atât de multe pilde, adică ale celor ce au pătimit cu bărbăţie pentru Hristos. De aceea noi, fiind atâţia şi într-acest chip, nu ne va fi oare ruşine a fi iubitori de viaţa această scurtă şi vremelnică, fricoşi şi cu împuţinare de suflet? Vremea aceasta de acum, care ne cheamă către nevoinţă, să o socotim ca pe un câştig mare şi să trecem cu vederea viaţa cea vremelnică, pentru Dumnezeu, Cel ce ne-a zidit şi sufletul Său

l-a dat la moarte pentru noi. Apoi a nu da mărturie credinţei noastre celei tari şi neclintite prin moartea noastră, cu adevărat ar fi o ruşine fără de măsură.

Acestea le zic, măcar că nu urmează nici o răsplătire pătimirilor noastre. Dar când sunt foarte mici pătimirile veacului acestuia, în faţa răsplătirilor găsite acolo, unde viaţa este fără de durere şi veşnică, pentru această viaţă scurtă şi cu multe nevoi cum şi pentru trecerea cu vederea a slavei care degrabă piere, pe când bogăţiile nejefuite, ca şi veselia, niciodată nu se schimbă în mâhnire. Oare mai voim a vieţui aici încă? Sau ne vom sârgui a trece mai degrabă către slava aceea, murind pentru Hristos, pentru care avem acum vreme cu bun prilej? Căutaţi, fraţilor, la altarul Domnului şi înţelegeţi că Domnul nostru, adevăratul Dumnezeu este jertfit acum pentru noi. Oare nu ne vom pune şi noi sufletele noastre pentru El în acest loc sfânt şi pe acestea nu le vom aduce Lui prin foc, ca o jertfă întru ardere de tot?".

Zicând acestea sfântul arhidiacon, toţi s-au hotărât a muri pentru Hristos şi cu toţii au răspuns: "Suntem creştini şi pe zeii tăi cei mincinoşi, o! împărate, nu-i cinstim".

Vestindu-se aceasta lui Maximian, a poruncit ca îndată să aprindă focul în jurul bisericii. În acea vreme credincioşii au adunat în biserică pe toţi cei ce erau între dânşii chemaţi şi i-au împărţit în patru părţi, ca să se poată boteza mai degrabă. După botez şi după ungerea cu Sfântul Mir s-au împărtăşit cu toţii cu Sfintele Taine.

Astfel, sfârşindu-se aceasta, ostaşii, după porunca împăratului, au aprins vreascurile din jurul bisericii, câlţii şi pereţii ei şi, ajungând flacăra cea mare până la vârf şi intrând înăuntru, a mistuit toate degrabă. Iar poporul creştin arzând de viu, cu mare bucurie striga către Dumnezeu, glăsuind cântarea celor trei tineri şi chemând toată făptura lui Dumnezeu spre laudă. Mai înainte de a sfârşi cântarea, şi-au dat sfintele lor suflete în mâinile Domnului şi au făcut jertfă bine primită Mielului Celui fără de prihană, Cel înjunghiat pentru lume; iar numărul celor arşi a fost cam la douăzeci de mii.

Astfel, ceata cea minunată a sfinţilor mucenici a trecut de la Biserica ce se lupta, la Biserica ce prăznuieşte, ca să facă praznicul nesfârşitei bucurii.

Trecând cinci zile, iar focul încă arzând şi fumul ieşind, nu era nici un fel de miros rău din trupurile cele arse, ci şi fumul era neobişnuit, căci era cu bun miros şi

risipea prin văzduh o bună mireasmă, care ieşea de la locul cel ars şi se arăta o rază în chipul aurului, ca şi cum se arată soarele la răsărit.

Maximian, socotind că acum a pierdut pe toţi creştinii câţi erau în cetate, se îndeletnicea cu jocuri şi cu alergarea cailor, cum şi cu diferite feluri de privelişti.

În Nicomidia, aproape de locul de privelişte, era o capişte mare a zeiţei păgâne care se numea Ceres. Venind odată împăratul Maximian la acea capişte, cu toată oastea şi cu tot poporul, aducea jertfă.

Iar unul din rânduiala ostăşească, cu numele Zinon, având dregătoria de voievod, pornindu-se cu râvnă spre buna credinţă şi nerăbdând să vadă o păgânătate ca aceea, stând la un loc înalt a strigat: "Rătăceşti, o, împărate, jertfind pietrelor celor nesimţitoare şi lemnelor celor mute, pentru că această jertfă este adevărată înşelăciune diavolească, care duce la pierzare pe închinătorii ei! Înţelege, o! Maximiane, şi întoarce ochii tăi trupeşti, cum şi pe cei dinăuntru către cer şi din cele văzute cunoaşte pe Ziditorul. Din făpturi cunoaşte în ce chip este Făcătorul şi te învaţă cu dreapta credinţă a cinsti pe Dumnezeu, care nu se împacă cu sângele dobitoacelor necuvântătoare, ci cu sufletele cele fără prihană ale oamenilor şi cu inimile cele curate".

Auzind acestea, Maximian a poruncit să-i sfarme gura şi faţa cu pietre, să-i zdrobească dinţii, apoi, fiind încă viu, a poruncit să-l taie cu sabia şi să-l scoată afară din cetate. Aşa s-a încununat Sfântul mucenic Zinon, iar Sfântul Dorotei cu Indis şi cu ceilalţi tovarăşi şedeau la închisoare.

Fericitul episcop Antim, din locul unde se ascunsese, îi cercetă cu dese scrisori, îi întărea în credinţă şi-i deştepta către nevoinţa cea cu bărbăţie.

Odată păgânii au prins pe diaconul Sfântului Antim, cu numele de Teofil, care mergea cu scrisori de la episcop către sfinţii mucenici şi l-au adus la împăratul.

Citind împăratul scrisoarea episcopului s-a umplut de mânie, pentru că erau scrise nu cele ce-i plăceau lui, ci cele ce erau de folos sfinţilor. Deci, a poruncit să aducă înaintea sa îndată pe Dorotei, cu soţii săi şi cu mânie căutând la dânşii i-a batjocorit şi le-a dat să citească scrisoarea episcopului Antim. Văzându-l pe diacon, s-au bucurat cu sufletul şi stând de departe i se închinau lui cu privire luminoasă şi cu feţe pline de bucurie; iar cuvintele arhiereului, cele ce se citeau, le puneau în inimile lor.

Împăratul, căutând cu mânie asupra diaconului, i-a zis cu groază: "Spune-mi, ticălosule, cine este cel ce ţi-a dat această scrisoare şi în ce loc este ascuns?"

Diaconul, mai întâi rugându-se în inima sa lui Dumnezeu, şi-a deschis gura cu îndrăzneală şi a zis: "Cel ce mi-a dat această scrisoare este păstor şi acum, stând departe de turma sa, o sfătuieşte şi o deşteaptă către bună credinţă. Iar când simte năvălirea lupilor şi a fiarelor, atunci cu glas mare grăieşte turmei sale şi o sfătuieşte a face cele ce se cuvin. Cuvintele care le grăieşte nu sunt ale lui, ci sunt luate de la Păstorul cel Mare, care a zis: Nu vă temeţi de cei ce ucid trupul, că sufletul nu-l pot ucide. Iată acum ţi-am spus cine mi-a dat scrisoarea, însă unde este el nu-ţi voi spune, pentru că ar fi o adevărată nebunie dacă aş fi eu vânzătorul păstorului nostru, care m-a folosit mult şi care şi fără spunerea noastră se va arăta. Pentru că nu poate cetatea să se ascundă stând în vârful muntelui, cum a zis dumnezeiescul glas".

Împăratul, nerăbdând mai mult cuvintele cele pline de curaj ale diaconului, a poruncit să i se taie acea sfântă limbă, apoi să-l omoare afară din cetate, cu săgeţi şi cu pietre.

După aceasta şi pe ceilalţi sfinţi mucenici i-a pierdut cu diferite munci: Sfântului Dorotei i-a tăiat capul, pe Mardonie l-a ars în foc, pe Migdonie l-a astupat cu ţărână de viu într-o groapă, lui Gorgonie, lui Indis şi lui Petru, legându-le câte o piatră mare de grumaz, i-a aruncat în mare. Astfel, minunaţii mucenici ai lui Hristos, săvârşindu-şi nevoinţa prin felurite chinuri, pe aceeaşi cale s-au suit către Dumnezeul lor.

Sfânta Doamnă era ascunsă într-o peşteră dintr-un munte, având ca hrană buruienile pustiei ce creşteau împrejurul peşterii şi auzind de moartea sfinţilor mucenici s-a bucurat cu duhul, că au trecut din valea aceasta a plângerii, către marginea cea dorită a veseliei celei veşnice. Dar mai vârtos se bucura de Indis, fratele ei cel duhovnicesc, care era un suflet cu dânsa şi părtaş al naşterii celei duhovniceşti prin Botez. Însă, plângea pentru sine că a rămas dintre toţi necălătorind împreună cu dânşii pe acea cale şi se pregătea către nevoinţă, cerând ajutor de sus. Apoi, pogorându-se din munte a intrat în cetate, cu acele haine bărbăteşti cu care o îmbrăcase maica ei cea duhovnicească Agatia şi o căuta pe aceasta. Dar neaflând-o, a priceput că a ars în biserică împreună cu celelalte fecioare şi a plâns foarte mult, nu fiindu-i jale de moartea ei, ci pentru că nu s-a învrednicit şi ea să moară împreună cu dânsa pentru Hristos. Stând în locul bisericii celei arse amesteca cenuşa cu lacrimi, plângând şi tânguindu-se.

Făcându-se noapte, s-a dus la malul mării, unde Indis împreună cu ceilalţi au fost înecaţi şi iată nişte pescari stând, îşi găteau mrejele pentru vânat; dar văzând pe sfânta fecioară şi din haine socotind-o că este bărbat, au zis: "Vino de ne ajută, tânărule, şi de vom prinde ceva apoi şi ţie îţi vom face parte". Ea cu sârguinţă a mers să le ajute, şi după ce au aruncat mrejele şi le trăgeau la mal se simţea greutate mare în mreje, încât abia au putut să le tragă la mal; şi fiind lună în acea noapte, au putut vedea mulţime de peşte, iar în mijlocul vânatului stăteau cele trei trupuri ale sfinţilor mucenici: Gorgonie, Indis şi Petru şi s-au înspăi-mântat foarte tare. Adunând degrabă mrejele şi peştele, iar trupurile punându-le pe pământ, se grăbeau către caiac, vrând să înoate la alt mal şi-l chemau şi pe tânăr, dar ea n-a voit. Dându-i pentru osteneală o parte din peşte şi puţină pâine, au plecat de acolo.

Sfânta fecioară Doamnă, apropiindu-se de trupurile sfinţilor mucenici, cuno-scând pe fiecare şi mai vârtos cunoscând pe iubitul Indis, cu nespusă bucurie îl cuprindea, îl sărută şi vărsă lacrimi fierbinţi deasupra lui. Apoi, privind pe mare a văzut o corabie sosind cu pânzele lăsate şi vâslind încetişor, iar Doamna, depărtându-se de trupurile mucenicilor, s-a dus către corabia aceea şi strigând către corăbieri le-a arătat peştele ce-l avea.

Îndată cârmaciul, socotind că este de vânzare, a întrebat de preţ ca să-l cumpere. Iar ea îi zicea să-l ia fără preţ. Dar acela, nepricepând, a zis: "Te jur pe Hristos, spune adevărul, cu cât îl vinzi?" Sfânta, auzind numele lui Hristos, a cunoscut că aceia sunt creştini, deci le-a spus şi despre tinerii mucenici, despre trupurile lor şi numele lor. Iar cârmaciul, cu soţii îndată sosind, au scos pânze subţiri cu aromate i-au înfăşurat şi ducându-i la zidurile cetăţii, care era aproape de pârâu şi unde murise şi Sfântul Dorotei, au îngropat cu cinste trupurile acestora.

Mai marele corăbiei cunoscând pe Doamna, că este de o credinţă cu dânsul şi socotind-o că este tânăr, a rugat-o să meargă cu el în corabie, zicând: "Să petrecem împreună nedespărţiţi, în toată viaţa noastră".

Dar ea n-a vrut, ci a zis să meargă în calea sa. "Iar eu, zise ea, voi petrece aici de vreme ce şi sfârşitul vieţii mele este aproape şi nu voiesc ca să se despartă trupul meu de trupurile sfinţilor, cu care în viaţa aceasta, cu credinţa şi cu duhul am fost însoţită".

Mai marele corăbiei i-a dat aur îndestul nu pentru vreo trebuinţă trupească, căci nu-i trebuia, ci ca să cumpere aromate şi tămâie, cu care să cinstească mor-mintele sfinţilor; apoi s-au dus în calea lor.

Iar Sfânta Doamnă, ziua şi noaptea stătea lângă mormintele lor, tămâindu-le, miresmîndu-le şi cu lacrimi rugându-se. Şi n-a putut ca lucrul luminii să fie tăinuit înaintea celor ce erau în întuneric, nici să se săvârşească dorinţa de mucenicie a Sfintei Doamna, pentru că pe faţă făcea cele ce se cuveneau dreptei credinţe şi cinstei sfinţilor.

Împăratului i s-a vestit că un tânăr tămâiază mormintele creştinilor, iar el a râs, zicând: "Se cuvine dar ca şi el să piară cu asemenea moarte ca aceia, ca astfel cu singur lucru să se înveţe, că oamenilor celor ce nu ştiu nimic despre moarte, în deşert li se face o cinste ca aceea". Acestea zicând îndată a trimis ca să-i taie capul. Deci a fost ucisă cu sabia şi Sfânta Doamna, rugându-se lângă mormintele sfinţilor mucenici, iar cinstitul ei trup l-au ars păgânii cu foc.

În acea vreme şi Sfinţitul episcop Antim, îndemnând pe mulţi către cunoştinţa lui Dumnezeu cu prea înţeleptele sale învăţături şi scrisori şi pe mulţi îndemnând către pătimire, s-a sfârşit şi el cu sfârşit mucenicesc. Căci tiranul a cercetat cu dinadinsul până l-a aflat, dar, muncindu-l mai întâi cu amar şi cu multe feluri de munci, n-a putut să-l biruiască, ci mai ales el a obosit mai mult, muncindu-l cu multe măiestrii, decât Sfântul Antim, care răbda chinurile şi bătăile. Pentru aceea a dat hotărârea ca să-i taie capul. Şi aşa s-a dus şi el către Domnul, împodobit cu îndoita cunună, a arhieriei şi a pătimirii.
Astfel Nicomidia s-a împodobit cu stelele sfinţilor mucenici, în număr de două zeci de mii, mai adăugindu-se minunatul Glicherie şi prea fericitul Zinon şi cu Teofil, Dorotei, Mardonie, Migdonie, Indis, Gorgonie, Petru şi cele trei sfinte fecioare: Agapia, Teofila şi prea frumoasa Doamna. Iar sfârşitul a toată ceata este Sfântul Antim, întru slava lui Hristos, adevăratul Dumnezeu, căruia împreună cu Tatăl şi cu Sfântul Duh I se cuvine cinste şi slavă în vecii vecilor. Amin.

(Vieţile Sfinţilor - Pătimirea celor douăzeci de mii de mucenici arşi în biserica din Nicomidia)